

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوق

۱۴۴

ابراهیم رضایی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با چارسوق:

غرب روی خوشی به دولت یزشکیان نشان نداد

غرب محلی به این دوستان دولتی نمی‌گذارد و هر روز هم در حال وضع تحریم جدید است و خیلی روی خوشی به حضرات نشان نداده است

تا زمانی که فکر کنیم تمامی مشکلات به دست آمریکا حل می‌شود نمی‌توانیم با چین و روسیه کار کنیم. تا آمریکا را یک قدرت بی‌منتها می‌دانیم نمی‌توانیم از توافقات شانگهای و بریکس سودی ببریم

قریب به یک سال است که معاونت دیپلماسی اقتصادی وزارت خارجه بدون متولی است و با سرپرست اداره می‌شود

خیلی از نیازهایمان مانند کالاهای اساسی و غلات را می‌توانیم از روسیه تامین کنیم و با توجه به ظرفیت بالایی که روسیه دارد ما می‌توانیم صادرات خیلی خوبی به این کشور داشته باشیم که یک سود دوطرفه تلقی می‌شود

۱۴۳

اژه‌ای: برنج توسط یک شرکت خاص احتکار شد

رئیس قوه قضاییه گفت: قابل کتمان نیست که ممکن است به واسطه تحریم‌ها با کم‌آبی‌ها و سایر علل، در برخی از اقلام، گرانی رخ دهد، اما برخی از گرانی‌ها، حقیقتاً غیرمتعارف است. حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، دوشنبه (۱۳ مرداد) طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضاییه، با اشاره به لزوم مقابله با گرانی‌های غیرمتعارف گفت: قابل کتمان نیست

۱۴۳

افت ۳۰ درصدی قیمت مسکن در محله‌های لوکس تهران

بازار مسکن ایران که همواره بیش از سایر بازارهای موازی به تحولات و اتفاقات داخلی واکنش نشان می‌دهد، این روزها با بحرانی تازه مواجه شده؛ بحرانی که زخم‌های کهنه این بازار را عمیق‌تر کرده و امید به بازگشت رونق کم‌رنگ‌تر شده است. سال‌هاست که رکود تورمی، رشد نجومی قیمت و نبود نظارت مؤثر بر تعیین نرخ‌های

۱۴۴ گفت‌وگوی اختصاصی

عضو کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با چارسوق مطرح کرد:

دولت چهاردهم برای صنایع گفتار درمانی می‌کند

قطع برق، صنایع کشور را در تنگنای بی‌سابقه‌ای قرار داده است. این ناترازی انرژی، بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های صنعتی را غیرممکن ساخته و هدف رشد ۲۰٫۸ درصدی اقتصادی از محل بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه را غیرممکن کرده است. در میانه بحران پیش‌آمده وزارت صمت بسته‌ای حمایتی شامل تأمین انرژی، تسهیلات سرمایه در گردش و کاهش محدودیت‌های بانکی پیشنهاد کرده، اما ابهام در اجرای آن، نگرانی‌ها را تشدید کرده است.

این شرایط نه تنها پایداری صنایع و صادرات را تهدید می‌کند، بلکه تولیدکنندگان را در برابر فشارهای اقتصادی آسیب‌پذیرتر کرده به نحوی که اکثر تولیدکنندگان به آینده دل‌نشینند و احتمال تعطیلی واحد صنعتی خود را خیلی نزدیک می‌بینند. در این راستا، گفت‌وگویی با سیدعلی هاشمی، عضو کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران، انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

با توجه به شرایط موجود و عقب‌نشینی سیاست‌گذاران برای حل مشکلات، چالش‌های واحدهای صنعتی روز به روز افزایش یافته است. به ویژه در شهرک‌های صنعتی که حداقل دوروز و نیم در هفته با قطعی برق مواجه هستند و در برخی

که ممکن است به واسطه تحریم‌ها کم‌آبی‌ها و سایر علل، در برخی از اقلام، گرانی رخ دهد، اما برخی از گرانی‌ها، حقیقتاً غیرمتعارف است؛ در قضیه گرانی شدن غیرمتعارف برنج، من و وزیر جهاد کشاورزی صحبت کردم و موضوع برخی گزارش‌های واصله ناظر بر احتکار قابل توجه برنج توسط یک شرکت را مطرح کردم؛ وزیر مربوطه، به سرعت موضوع را رسیدگی کرد و اعلام داشت که همان شرکت مدنظر، مقدار معتابیهی از برنج ایرانی را خریداری کرده و در انبارهایی جدا از سامانه جامع انبارهای کشور، نگهداری کرده و به همین سبب و همچنین به جهت عرضه کالای فاقد

دلخواهی رهن و اجاره توسط مالکان، بازار مسکن را بی‌رمق کرده است. در چنین شرایطی، هر شوک اقتصادی یا سیاسی می‌تواند موج تازه‌ای از رکود یا التهاب را وارد بازار کند. این بار جنگ ایران و رژیم صهیونیستی، یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور را تحت تأثیر قرار داده است. پس از جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، منطبق بر بررسی سکوهای فروش و مشاورات املاک قیمت‌ها تا بیش از ۳۰ درصد، به ویژه در مناطق شمالی و لوکس‌نشین تهران، کاهش یافت. از دیگر تبعات این جنگ توقف تقریباً کامل خرید و فروش و حتی رواج نیافتن معاملات تهاتری

صنایع نیز شاهد قطعی آب هستیم، این امر تولید و عرضه کالا را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. وضعیت تولید را چگونه ارزیابی می‌کنید و آیا می‌توان گفت که بحران به سراغ واحدهای صنعتی آمده است؟

ما در اتاق بازرگانی بندرعباس هستیم و اینجا مشکلات مضاعفی وجود دارد. علاوه بر قطعی برق در روزهای شنبه و دوشنبه برای واحدهای صنعتی، اخیراً چهارشنبه‌ها نیز به دلیل تعطیلی اعلام‌شده از سوی دولت، عملاً تولید متوقف شده است. این تعطیلی‌ها باعث شده است که کارگران انتظار افزایش حقوق برای روزهای تعطیل داشته باشند. از سوی دیگر، قطعی برق از ساعت ۷ صبح تا ۷ شب، یعنی ۱۲ ساعت در روز، شرایط را برای خانواده‌های ساکن در شهرک‌های صنعتی، از جمله نگهداران، غیرقابل تحمل کرده است. در دمای ۴۵ درجه و رطوبت ۵۰ درصدی، زندگی بدون برق برای این خانواده‌ها بسیار دشوار است. این وضعیت نه تنها مشکلات اقتصادی مشابه سایر واحدهای صنعتی را به همراه دارد، بلکه به دلیل نبود نگهداران، امنیت واحدها نیز به خطر افتاده است. نبود نگهداران به معنای افزایش ریسک سرقت تجهیزات و اموال است. علاوه بر این، با وجود قطعی‌های مکرر، هزینه‌های ثابت مانند حقوق کارگران، بیمه تأمین اجتماعی و مالیات همچنان باید به‌طور کامل پرداخت شود. در حالی که تولید به شدت کاهش یافته است. این شرایط در برخی

قیمت درج شده در بازار، برای شرکت مزبور در تعزیرات پرونده تشکیل شده است. در همین راستا، خطاب به وزیر دادگستری و سازمان تعزیرات تأکید دارم که نسبت به تعیین تکلیف سریع این پرونده اقدامات عاجل را انجام دهید. وی بیان داشت: همانطور که صداوسیما هم در گزارش خبری منعکس کرد: در قضیه برنج وارداتی نیز ظاهراً تخلفاتی صورت گرفته است که سازمان تعزیرات در این رابطه نیز ورود داشته است؛ بر همین اساس، تأکید دارم که پرونده مربوطه در این حوزه نیز به سرعت و دقت، منتهی به صدور رأی شود.

است. همچنین، کمبود سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و کاهش شدید تقاضای مؤثر، دو عامل مهم و قدیمی، همچنان پابرجاست و حالا با شوک ناشی از خروج اتباع خارجی، شرایط پیچیده‌تر و مهم‌تر از هر زمان دیگر شده است. بسیاری از سرمایه‌گذاران خرد و کلان که پیش‌تر به امید سودآوری وارد این بازار شده بودند، اکنون ترجیح می‌دهند در بازارهای امن‌تر یا نقدشونده‌تر سرمایه‌گذاری کنند و این امر رکود معاملات را تشدید کرده است. خروج اتباع خارجی که در سال‌های اخیر سهم قابل توجهی از تقاضای اجاره و حتی خرید مسکن در برخی مناطق تهران و کلانشهرها را به خود اختصاص داده بود.

واحدها به تعدیل نیرو منجر شده و حتی در واحدهای نیمه‌فعال که فقط نگهداران دارند، نگهداران به دلیل شرایط سخت محیطی حاضر به ادامه کار نیستند. این وضعیت سرمایه‌گذاری‌ها را به خطر انداخته و می‌توان گفت که بحران جدی در واحدهای صنعتی در حال شکل‌گیری است.

تولیدکنندگان در حال حاضر از چه مشکلی بیش از همه رنج می‌برند؟

اصلی‌ترین مشکل تولیدکنندگان، وقف‌های مکرر در فرآیند تولید است. هزینه‌های ثابت مانند حقوق، بیمه و مالیات همچنان پابرجاست و این هزینه‌ها در قیمت تمام‌شده محصول تأثیر قابل توجهی می‌گذارد. کاهش تولید، رقابت‌پذیری واحدهای صنعتی، به ویژه واحدهای کوچک را کاهش داده است. واحدهای کوچک که توان مالی برای تهیه ژنراتور یا سایر تجهیزات جایگزین ندارند، آسیب بیشتری متحمل می‌شوند. این واحدها به دلیل محدودیت‌های مالی و عملیاتی، در برابر قطعی‌های برق و آب بسیار آسیب‌پذیر هستند و این امر آن‌ها را در تنگنای جدی قرار داده است.

آیا دولت توانایی حل مشکلات واحدهای صنعتی را دارد؟

دولت در حال حاضر با چالش‌های متعددی مواجه است و به نظری رسد توانایی محدودی برای حل مشکلات واحدهای صنعتی داشته باشد. یکی از اقداماتی که دولت

می‌تواند انجام دهد، بازنگری در نظام مالیاتی واحدهای صنعتی است؛ برای مثال، ارائه تخفیف‌های مالیاتی، تأخیر در پرداخت مالیات یا اقساط بلندمدت‌تری می‌تواند به واحدهای صنعتی کمک کند.

اما در زمینه ناترازی انرژی، که ریشه اصلی مشکلات فعلی است، دولت خود به نوعی عامل ایجاد این وضعیت بوده و راه‌حل فوری برای آن ارائه نداده است. ارائه تسهیلات سرمایه در گردش نیز، اگرچه ممکن است به‌طور موقت کمک‌کننده باشد، اما در نهایت این تسهیلات باید بازپرداخت شوند. تأمین منابع این تسهیلات نیز ممکن است به تورم منجر شود، که خود این موضوع به شکل دیگری فعالان اقتصادی و خانوارها را تحت فشار قرار می‌دهد.

تبخیر ۶۰ هزار میلیارد تومان پول بانک مرکزی در بازار سرمایه

کاهش شاخص و خروج سرمایه از بازار سرمایه نشان‌دهنده بی‌نتیجه بودن سیاست تزریق ۶۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به صندوق تثبیت به بازار سرمایه است.

بانک مرکزی در ۱۱ تیرماه در خبری کوتاه اعلام کرد: «پیرو جلسات متعدد و فشرده میان بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار طی دو هفته اخیر، در اولین گام، ۶۰ همت برای ثبات بازار سرمایه تخصیص یافت.» این سیاست با هدف جلوگیری از روند خروج سرمایه از بازار سرمایه و کاهش شاخص بورس اتخاذ شد اما نتوانست مانع از استمرار سیر نزولی بازار شود. بررسی شاخص کل بورس نشان می‌دهد در روز ۱۱ تیرماه که دقیقاً همان روز اعلام خبر تخصیص ۶۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به بازار سرمایه بود، شاخص بورس در عدد ۲ میلیون و ۶۸۹ هزار و ۵۴۳ واحد ایستاد. روز بعدی (۱۶ تیرماه)، فعالیت بازار سرمایه به گونه‌ای بود که شاخص ۱۹ هزار و ۸۷۱ واحد افزایش به ۲ میلیون و ۷۰۹ هزار و ۵۱۴ واحد افزایش یافت اما روز بعد مجدداً شاخص بورس ۵۱ هزار و ۸۰۰ واحد کاهش یافت. به تدریج شاخص اندکی مثبت شد و در ۳۱ تیرماه، شاخص به ۲ میلیون و ۸۴۳ هزار و ۹۰۴ واحد رسید؛ اما از اول مردادماه، شاخص دوباره نزولی شد و این روند تا روز شنبه ۱۱ تیرماه ادامه یافت، به طوری که در روز گذشته شاخص بورس به ۲ میلیون و ۶۵۵ هزار و ۱۸۷ واحد کاهش یافت.

در واقع شاخص بورس در ۱۱ مردادماه از عدد ۱۱ تیرماه هم کمتر است. بررسی ارقام خروج پول از بازار سرمایه نشان می‌دهد از ۱۶ تیرماه تا ۱۱ مردادماه، در مجموع ۱۸ هزار و ۲۴۰ میلیارد تومان از بازار سهام خارج شده است. همچنین ارزش روز بازار سرمایه از ۸ هزار و ۵۰۴ هزار و ۲۲۱ میلیارد تومان در ۱۱ تیرماه ۱۴۰۴ به ۸ هزار و ۲۲۵ هزار و ۹۲۳ میلیارد تومان کاهش یافته که نشان‌دهنده کاهش ۳۴۵ هزار و ۲۷۸ میلیارد تومانی ارزش بازار در این دوره زمانی است.

در چنین شرایطی، ارزش سهمی که از محل ۶۰ هزار میلیارد تومان پول تزریق شده بانک مرکزی خریداری شده، کاهش یافته و بانک مرکزی نیز در این موقعیت امکان وصول این اعتبار پرداخت شده را ندارد؛ چراکه وصول اندکی از این مبلغ موج خروج منابع از بازار سرمایه را تشدید و ارزش روز سهام را با افت بیشتری مواجه خواهد کرد. سیاست تزریق مستقیم نقدینگی به صندوق تثبیت بازار سرمایه با هدف خرید سهام و جلوگیری از افت شاخص‌ها، تاکنون سیاستی بی‌ثمر و بی‌فایده‌ای بوده و صرفاً به افزایش پایه پولی و نقدینگی منجر شده است.

این تزریق نقدینگی به بازار سرمایه در حالی انجام شده که بسیاری از پروژه‌های حیاتی کشور در انتظار منابع مالی هستند. به عنوان مثال کل پروژه خط آهن ۴۳۳ کیلومتری شیراز-بوشهر که با احداث آن، راه‌آهن سراسری کشور به بندر بوشهر متصل می‌شود و ظرفیت حمل‌ونقل و بارگیری کالا را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد، نیازمند ۴۰ هزار میلیارد تومان اعتبار است و همچنین خط آهن چابهار-زاهدان که حدود ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و با تکمیل آن، راه‌آهن به بندر چابهار و ساحل دریای عمان متصل خواهد شد، با تزریق ۲۰ هزار میلیارد تومان دیگر تا پایان سال جاری به بهره‌برداری خواهد رسید.

درواقع این مبلغ ۶۰ هزار میلیارد تومانی که می‌توانست چنین پروژه‌های مهمی را در کشور به ثمر برساند، در مدت یک ماه با تزریق به بازار سرمایه، به معنای حقیقی کلمه به هدر رفت.

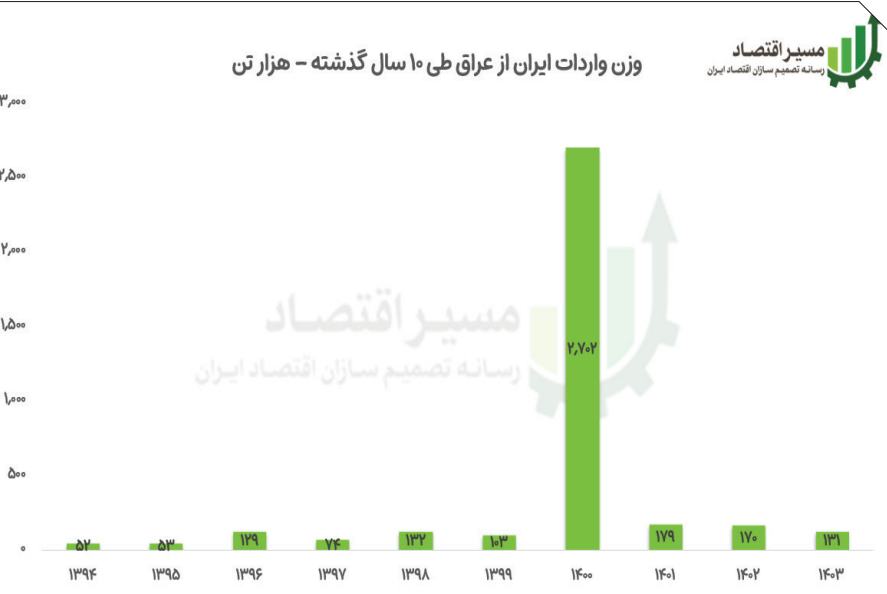
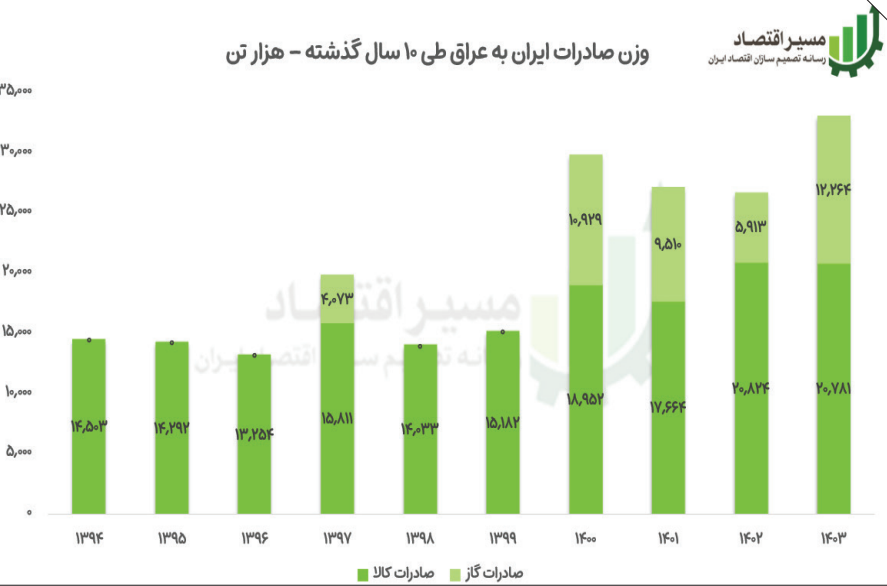
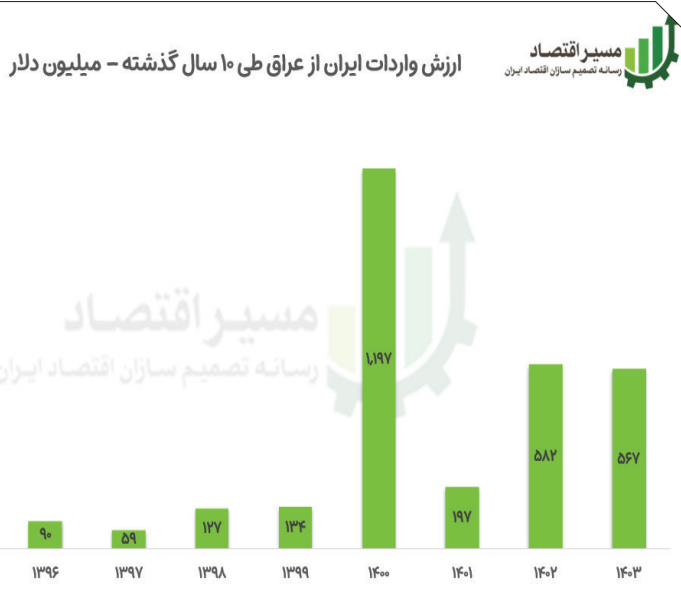
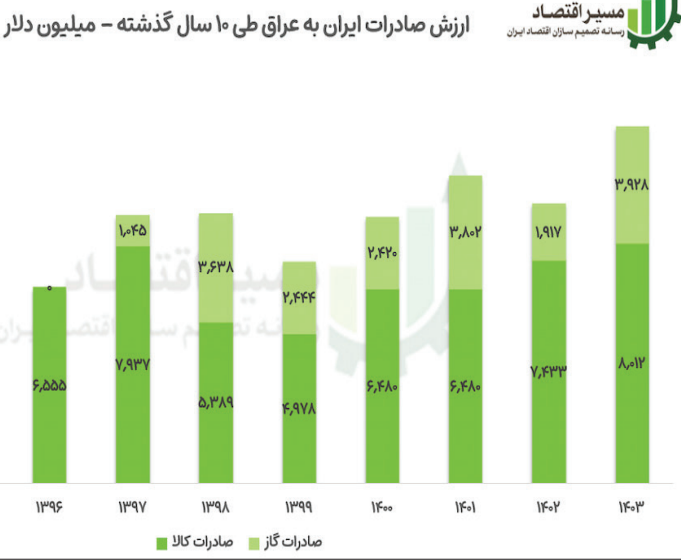
وضعیت کنونی واردات خودرو غیرقابل قبول است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، گفت: ما قطعاً با وضعیت کنونی واردات خودرو مخالف هستیم چراکه در مجلس مصوب کردیم با تخصیص ۳ میلیارد یورو فرصتی برای واردات خودرو ایجاد شود با این هدف که یک تعادلی در بازار خودرو شکل بگیرد.

ابوالقاسم جراره نحوه واردات خودرو را خلاف اهداف قانونگذاران برای ایجاد تعادل در بازار خودرو دانست و گفت: هدف از تصویب قانون واردات خودرو ایجاد یک تعادلی در بازار خودرو بود تا هم کمبودهایی که در حوزه تولید داریم، رفع شود و هم یک رقابتی به لحاظ ارتقاء کیفیت محصولات داخلی شکل بگیرد تا مردم این فرصت را داشته باشند که خودروهای باکیفیت متناسب با بودجه‌ای که دارند، خریداری کنند. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: ما با این پیش فرض که چرا باید از اختلاف قیمت خودرو در بازار و کارخانه دلالان بیشترین سود را ببرند نسبت به ایجاد چارچوبی قانونمند برای واردات خودرو اقدام کردیم.

جراره خاطر نشان کرد: ما قطعاً با وضعیت کنونی واردات خودرو مخالف هستیم چراکه در مجلس مصوب کردیم با تخصیص ۳ میلیارد یورو فرصتی برای واردات خودرو ایجاد شود با این هدف که یک تعادلی در بازار خودرو شکل بگیرد.

این نماینده مردم در مجلس دوام دهد، یادآور شد: اگر قرار باشد با این وضعیت، هم مردم خودروهای بی کیفیت سوار شوند، هم بخشی از خودرو سازان نسبت به افزایش قیمت محصولات خود اقدام کنند، تصمیم قانونگذار برای ایجاد تعادل در بازار به نتیجه نخواهد رسید. ما در کمیسیون در حال پیگیری این موضوع هستیم تا جلوی این انحراف را بگیریم که چه به لحاظ قیمت چه کیفیت تا حتی از مردم تصبیع نشود.

تجارت ایران و عراق در ۱۰ سال گذشته چه تغییراتی کرده است؟

گزارش

طی ۱۰ سال گذشته صادرات ایران به عراق به مرور افزایش پیدا کرده است. در این بازه زمانی واردات از عراق ناچیز بوده اما در سال ۱۴۰۰ به دلیل واردات کالاهای اساسی و در دو سال اخیر به دلیل واردات طلا، افزایش پیدا کرده است. همچنین از سال ۱۳۹۷ فروش گاز به عراق آغاز شد که موجب رشد قابل توجهی در آمار صادرات ایران به عراق شده است.

از اوایل دهه ۹۰، تجارت ایران و عراق شروع به رشد و توسعه کرد. مواردی مانند توجه به توسعه صادرات غیرنفتی، صادرات برق و گاز، بهبود روابط ایران و عراق، گذر از دوران صدام و اشغال عراق توسط آمریکا و... موجب شد تا به مرور تجارت دو کشور افزایش یافته و در سال ۱۴۰۳ به حدود ۱۲.۵ میلیارد دلار برسد. مرور آمارهای تجارت دو کشور، فرارز و فرودهای روابط تجاری را آشکار می‌کند.

رشد صادرات به عراق به کمک فروش گاز

علی‌رغم موانع مختلف ایجاد شده بر سر راه صادرات ایران به عراق، میزان صادرات به این کشور به صورت پایدار ادامه داشته و مقداری رشد را نیز تجربه کرده است. البته با توجه به اینکه از سال ۱۳۹۷ صادرات گاز به عراق آغاز شده، تفکیک آمار صادرات گاز از سایر کالاها را باید در

نظر گرفت. با عنایت به این مسئله مشخص می‌شود سال ۱۳۹۷ رکورد صادرات ایران به عراق شکسته شده و پس از آن تا پیش از سال گذشته، صادرات به عراق بدون احتساب گاز، به رکورد سال ۱۳۹۷ رسیده بود.

این افزایش در حالی است که بررسی آمارهای صادرات ایران به عراق و همچنین میزان کل واردات این کشور حاکی از آن است که طی سال‌های گذشته، سهم کالاهای ایرانی از بازار عراق همواره در حال کاهش بوده است.

رشد صادرات علی‌رغم افزایش موانع
از سال ۱۳۹۷ موانع مختلفی در صادرات ایران به عراق، هم از سمت ایران و هم از سمت مقابل ایجاد شده است. ابتدای آن سال با خروج آمریکا از برجام موانع مختلفی پیش روی تجارت خارجی قرار گرفت.

همچنین از سال ۱۳۹۷، تعدادی از صادرکنندگان به دلیل صادرات رایلی و یا عدم بازگشت ارزهای صادراتی، دچار مشکلات حقوقی شده و صادرات آن‌ها به عراق متوقف شد. از سوی دیگر در عراق نیز تغییراتی اتفاق افتاد که موجب محدودیت‌هایی در صادرات به این کشور شد. وزن مثال بانک مرکزی عراق سامانه الکترونیکی خرید دلار را به منظور تخصیص ارز دولتی برای واردات به این کشور راه‌اندازی کرد. در این سامانه برای واردات از ایران ارز تخصیص پند نمی‌کند و در نتیجه تجار عراقی باید به بازار غیررسمی مراجعه کرده و با نرخ‌های بالاتر، ارز مورد نیاز برای واردات از ایران را تأمین کنند.

همچنین عراق واردات برخی کالاها را به صورت دائمی یا موقت ممنوع کرده است که خود مانع مهمی برای صادرات کشور ایجاد کرده است.

به این حال گفتنی است بررسی میزان صادرات ایران به عراق در مقایسه با کل واردات این کشور نشان می‌دهد سهم ایران از بازار عراق طی سه سال گذشته با کاهش جدی مواجه شده است؛ به طوری که در سال گذشته علی‌رغم صادرات ۱۲ میلیارد دلاری ایران به عراق، سهم ایران از بازار این کشور تنها ۱۳.۷ درصد بوده است که در مقایسه با سهم ۲۱.۸ درصدی در سال ۱۴۰۰، کاهش ۶۰ درصدی را نشان می‌دهد. [۱]

بهبود ارزش کالاهای صادراتی

داده‌های وزنی صادرات به عراق نشان‌دهنده ثبات نسبی وزن صادرات به این کشور هستند. در سال ۱۴۰۳ به رغم رشد ارزش صادرات کالایی، وزن صادرات نسبت به سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است. این مسئله بیانگر افزایش ارزش نسبت به وزن کالاهای صادراتی به این کشور است.

از یکستان نیز درصد بوده است. با توجه به فرابت جغرافیایی و فرهنگی ایران و عراق، این کشور می‌تواند یکی از مقاصد و بازار هدف صادرات محصولات غذایی ایران باشد. همانطور که در سال‌های گذشته نیز عراق در صدر کشورهای مصرف‌کننده محصولات غذایی ایران بوده است، برنامه‌ریزی و برقراری ارتباط موثرتر با بازارهای این کشور، می‌تواند مسیر را برای حضور پررنگ محصولات غذایی ایران هموارتر کند.

مخضو صادر ایام ارعبن که پیاده‌روی با جمعیت میلیونی از سراسر جهان برگزار می‌شود، فرصت خوبی است تا محصولات غذایی ایران به بازارهای دیگر نیز معرفی شود. محصولاتی از جمله نوشیدنی‌های مختلف، خرما، خشکبار و زعفران، از جمله محصولات است که در این مسیر مصرف بالایی دارد. ایران نیز با ظرفیت تولید و فرآوری گسترده این محصولات، می‌تواند نقش کلیدی در تأمین بازار غذایی عراق ایفا کند. همچنین تقاضای رانران، فرصت مناسبی برای توسعه صادرات محصولات غذایی ایرانی به عراق فراهم کرده و می‌تواند سهم ایران را در بازار منطقه به‌طور قابل توجهی افزایش دهد.

ناترازی تجارت ایران و عراق رفع می‌شود؟

کالای اصلی صادراتی عراق نفت و عمده صادرات غیرنفتی این کشور نیز فرآورده‌های نفتی است. در نتیجه در حال حاضر تولیدات عراق جزسید وارداتی ایران نیست. تا سال ۱۴۰۰ واردات از این کشور حتی به ۱۵۰ میلیون دلار در سال نیز نرسیده بود. در سال ۱۴۰۰ حدوداً ۱ میلیارد دلار از مطالبات ایران از عراق صرف واردات کالاهای اساسی به واسطه این کشور شد و رکورد واردات از این کشور را ثبت کرد.

در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نیز به ترتیب ۲۴۶ و ۲۴۰ میلیون دلار از واردات، طلا بوده است که به منظور رفع تعهد ارزی انجام شده است. گفتنی است هر دو واردات کالای اساسی و طلا تنها به واسطه‌گری شرکت‌های بازرگانی عراقی بوده و این کشور تولیدکننده این کالاها نیست.

وزن واردات از عراق، با توجه به اطلاعات ارائه شده تنها در سال ۱۴۰۰ به میزان قابل توجهی رسیده است که ناشی از واردات کالاهای اساسی و وزن بالای آنها است. واردات طلا از عراق در سال ۱۴۰۲ حدود ۵.۴ تن و در سال ۱۴۰۳ حدود ۳.۲ تن بوده است.

از سال ۱۳۹۷ موانع مختلفی در صادرات ایران به عراق، هم از سمت ایران و هم از سمت مقابل ایجاد شده است. ابتدای آن سال با خروج آمریکا از برجام موانع مختلفی پیش روی تجارت خارجی قرار گرفت

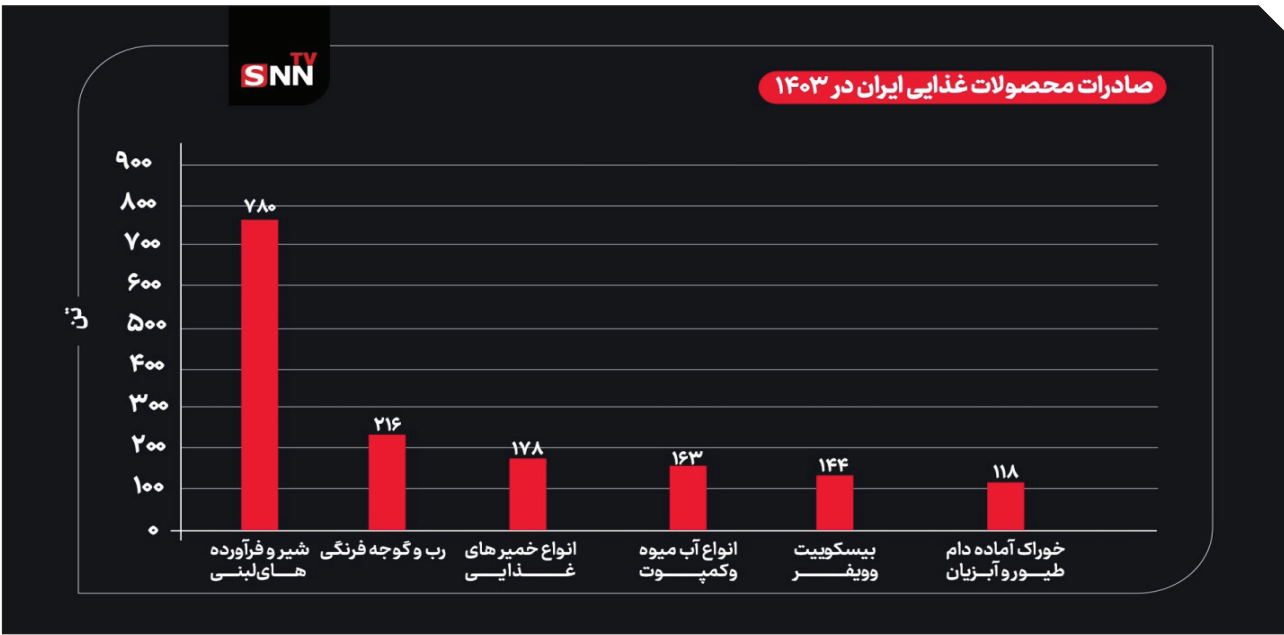
موردی عجیب در برخی جایگاه‌های سوخت؛ انعام ندهید خبری از کارت سوخت نیست

دریافت پول در قبال ارائه کارت سوخت در برخی جایگاه‌ها رواج پیدا کرده است؛ به طوری که متصدیان جایگاه‌های سوخت بدون دریافت انعام از ارائه کارت سوخت به صاحبان خودرو امتناع کرده و می‌گویند سهمیه امروز جایگاه تمام شده است. محدود شدن کارت‌های سوخت جایگاه‌دارها، کاهش تعداد آنها و حتی نبود این کارت در برخی از پمپ‌بنزین‌ها از موضوعاتی است که افراد را برای دریافت سوخت آزاد با مشکلاتی مواجه کرده است. این در حالی است که در صورت نبود کارت سوخت در جایگاه افراد باید با مراجعه به جایگاه دیگر چند کیلومتر دیگری را طی و دوباره در صف‌های جایگاه‌های سوخت معطل شوند.

در برخی جایگاه‌های سوخت نیز کارت سوخت جایگاه‌دار در ازای پرداخت وجه یا انعام، در اختیار مراجعان قرار می‌گیرد؛ اقدامی که برخلاف مقررات است و موجب نارضایتی افراد شده است. از سوی دیگر، محدود شدن تعداد کارت‌های سوخت در برخی پمپ‌بنزین‌ها یا نبود کامل آن، بعضاً موجب ایجاد صف‌های طولانی و دشواری در تأمین سوخت سهمیه‌ای برای رانندگان فاقد کارت سوخت شخصی و یا افرادی که از سوخت سهمیه‌ای خود استفاده کرده‌اند می‌شود.

بر پایه این گزارش‌ها، متصدیان برخی پمپ‌بنزین‌ها از مراجعه‌کنندگان فاقد کارت سوخت شخصی یا افرادی که سهمیه خود را مصرف کردند، در قبال استفاده از کارت جایگاه، وجهی راتحت عنوان انعام درخواست می‌کنند. در یک مورد مشخص، یکی از شهروندان اعلام کرده هنگام مراجعه به جایگاهی در محدوده اسلامشهر، برای استفاده از کارت سوخت جایگاه‌دار با درخواست وجه نقدی مواجه شده و به دلیل نیاز فوری به بنزین، ناچار به پرداخت آن شده است. در حالی که استفاده از کارت سوخت جایگاه برای مراجعان فاقد کارت، باید به صورت رایگان و بدون مطالبه وجه انجام گیرد؛ دریافت هرگونه وجه اضافی با عنوان انعام، تخلف محسوب می‌شود. همچنین گزارش‌هایی از تخلف دیگر در برخی جایگاه‌ها اعلام شده است که متصدی یا ارائه کارت سوخت از سوی خود و ارائه بنزین سهمیه‌ای، بهای بنزین به نرخ آزاد را از شهروندان دریافت می‌کند؛ موضوعی که مصداق گران‌فروشی محسوب می‌شود.

صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی ایران در ۱۴۰۳

میزان صادرات محصولات صنایع غذایی ایران در سال ۱۴۰۳ به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است؛ ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول غذایی در ۱۴۰۳ (اربعین؛ فرصتی برای محصولات ایرانی) به بیش از ۲ میلیون تن رسیده است. ۷۴ درصد از این صادرات نیز متعلق به محصولاتی از جمله شیره و لبنیات، رب گوجه‌فرنگی و انواع آبمیوه است. عراق نیز به عنوان یکی از مقاصد صادراتی ایران، ۴۱ درصد از محصولات صادراتی ایران را مصرف کرده است. صادرات ۲ میلیون تن محصول

هندوانه به عنوان یکی از محصولات پرمصرف آب، همواره با انتقاد کارشناسان مواجه بوده اما همچنان به کشت آن با حجم بالا ادامه داده می شود.

این تناقض، باز هم نشانه‌ای از نبود راهبردی پایدار در کشاورزی کشور است؛ جایی که آب و خاک و محصول، همه در مسیری معکوس نسبت به منطق توسعه حرکت می کنند. برای حل این مسئله نیز بارها کارشناسان بخش کشاورزی نسبت به اجرای الگوی کشت هشدار داده‌اند اما نهادهای متولی هنوز اهمتami نسبت به اجرای آن نشان نداده‌اند.

نان نیز گران شد!

قیمت نان نیز چند روزی است به طور رسمی گران شده و شواهد حاکی از افزایش ۵۲ درصدی قیمت‌ها در تهران و افزایش ۴۲ درصدی در شهرستان‌ها است. این در حالی بوده که نان از اصلی‌ترین کالاهای خوراکی مردم محسوب می شود و هیچ جایگزین غذایی برای آن وجود ندارد.

همچنین شنیده‌ها حاکی از آن است که توزیع آرد یارانه‌ای به نانوایان نیز با وقفه صورت می گیرد؛ این بدان معناست که ممکن است نانوایان به دلیل عقب نماندن از تورم و به صرفه بودن محصول خود، دست به افزایش قیمت‌های غیررسمی نیز بزنند.

تورم نقطه‌ای و شتاب تیرماهی

بررسی تغییرات ماهانه، تصویر واضح‌تری از شتاب تورمی در تیرماه ارائه می دهد. برنج ایرانی با ۲۸ درصد، برنج خارجی با ۱۰ درصد، ماکارونی با ۹.۵ درصد، مرغ ماشینی با ۱۰.۹ درصد و گوشت قرمز با ۴.۸ درصد رشد قیمت در یک‌ماه، نشان می دهند که تورم نه فقط مزمن، بلکه شتاب دار شده است. همچنین برخی از تولیدکنندگان و فعالان صنایع غذایی نسبت افزایش قیمت محصولاتی نظیر مرغ به دلیل افزایش دما در ماه آینده خبر می دهند.

از سوی دیگر، کالاهایی چون چای خارجی، رب کوب فرنگی و شکر نیز افزایش های ماهانه قابل توجهی داشته‌اند که نشان دهنده فقدان مهار در بازار کالاهای روزمره است.

بی توجهی به معیشت مردم

آمارها، بار دیگر تصویری نگران‌کننده از وضعیت معیشتی مردم ایران ترسیم می کنند. در حالی که دولت‌ها یکی پس از دیگری وعده مهار تورم و حمایت از سفره مردم را تکرار می کنند، برچسب قیمت‌ها بر کالاهای خوراکی چیز دیگری می گویند.

داستان گرانی از برنج و حبوبات تا لبنیات و میوه‌ها، داستان ادامه‌داری است که موجب شده تا چشم‌اندازی برای بازگشت آرامش به بازار مواد غذایی دیده نشود. اکنون وزارت جهاد کشاورزی باید بیش از گذشته نسبت به بازار

مواد غذایی اهتمام داشته باشد و نسبت به مسائل حساس این بخش خودی نشان دهد. اگر مجدداً این نهاد دولتی نسبت به تولید و صادرات بی‌مها با بی توجه باشد و همچنین حمایت کافی از تولیدکنندگان، مخصوصاً کشاورزان نکند، روند تورمی قیمت اقلام اساسی ادامه‌دار خواهد بود و باگفته‌های رئیس دولت چهاردهم مبنی بر حمایت از معیشت مردم در تضاد است.

وضعیت بازار کالاهای اساسی به گونه‌ای شده که قیمت‌ها هر لحظه تغییر می‌کند و روند صعودی آن‌ها حتی از میزان افزایش حداقل حقوق دستمزد کارگران نیز سبقت گرفته است

تب تند تورم خوراکی‌ها در تیر داغ ۱۴۰۴

گزارش

دستوری در اقتصاد ایران شده است. کره باستوریزه با افزایش ۹۳ درصدی، از ۳۳ هزار تومان به ۶۳ هزار تومان رسیده و سایر اقلام لبنی از جمله شیر، پنیر، ماست و دوغ نیز با رشدهایی بین ۵۰ تا ۷۰ درصد مواجه شده‌اند.

واقعیت این است که حتی با پرداخت یارانه به تولیدکنندگان، قیمت نهایی برای مصرف‌کننده نه فقط کاهش نیافته، بلکه با افزایش روزافزون همراه بوده است. به نظر می‌رسد سیاست‌های فعلی، به عمل نه فقط نوانتوانند از معیشت مردم محافظت کنند، بلکه خود بخشی از مسئله شده‌اند. همچنین گفتنی است که سومدیریت، عدم نظارت صحیح از تولیدکنندگان و عدم حمایت کافی منجر به قیمت‌گذاری سلیقه‌ای از سوی آن‌ها شده که فشار هم‌زمان با کاهش درآمد واقعی خانوارها، مصرف برنج را به مرز هشدار رسانده و احتمال تغییر الگوی غذایی طبقه متوسط به پایین را بیشتر کرده است.

بسیاری از کارشناسان اذعان کرده‌اند که دلیل اصلی افزایش قیمت برنج این روزها، عدم همخوانی تولید با میزان نیاز جامعه و همچنین میزان صادرات است؛ در واقع عدم شفافیت در آمارها منجر شده تا اqtاشار مختلف مردم هزینه‌های سنگینی را متحمل شوند. این در حالی است که همواره وزیر جهاد کشاورزی در رابطه با وضعیت برنج در رسانه‌ها صحبت می‌کند و وعده بهبود را می‌دهد اما هنوز به معنای واقعی کلمه، این صحبت‌ها جامه عمل نپوشیده‌اند.

لبنیات: شکست تدبیر در قیمت‌گذاری دستوری

گروه لبنیات یکی از بارها وعده حمایت یارانه‌ای و کنترل قیمتی برای آن داده شده، حالا تبدیل به نماد شکست قیمت‌گذاری

اخبار

حذف ۴ صفر از پول ملی در کمیسیون اقتصادی مجلس تصویب شد

شمس‌الدین حسینی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: در جلسه کمیسیون اقتصادی نام “ریال” به عنوان واحد پول ملی مصوب شد، همچنین حذف ۴ صفر از پول ملی تصویب شد.

شمس‌الدین حسینی در گفت‌وگو با خبرنگار خانه ملت در تشریح نشست (۱۲ مردادماه) کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: دولت دوازدهم لایحه اصلاح ماده ۱ قانون پولی و بانکی کشور را به مجلس ارائه کرده بود، اما با تصویب قانون جدید بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، برخی مواد قانون قبلی از جمله مواد ۱، ۳ و ۴، نسخ شد؛ بنابراین دیگر نمی‌توانستیم قانون پولی و بانکی را داشته باشیم و لازم بود اثرات این تغییرات بر لایحه دولت بررسی شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: البته در لایحه دولت و مصوبه قبلی مجلس، حذف ۴ صفر از پول ملی تصویب شده بود، به این معنا که واحد پولی جدید معادل ۱ هزار برابر واحد پولی رایج است. مصوبه امروز کمیسیون نیز همین رویه را در لایحه دولت و مصوبه قبلی مجلس تأیید کرد لذا اصلاح کمی و واحد پولی حفظ شده و با حذف ۴ صفر، “واحد پولی جدید” برابر با ۱۰ هزار ریال فعلی می شود.

حسینی در ادامه به تغییر نام واحد پولی اشاره کرد و گفت: در لایحه دولت پیشنهاد شده بود عنوان پول از “ریال” به “تومان” و واحد خرد پولی به “قران” تغییر کند، اما با توجه به تصریح بند (الف) ماده ۵۸ قانون بانک مرکزی مبنی بر اینکه واحد پول ایران “ریال” است، کمیسیون رأی داد نام پول ملی همچنان “ریال” باقی بماند. همچنین، اضعاف واحد خرد پول (قران) مطابق مصوبه قبلی تأیید شد. بر این اساس، هر ریال جدید معادل ۱۰ هزار ریال فعلی است و باید توجه کرد هر ریال جدید معادل ۱۰۰ قران خواهد بود.

وی در پاسخ به ابهام ششورای نگهبان درباره تعهدات ایران به صندوق بین‌المللی پول گفت: با توجه به وارد بودن این ابهام چنین مطرح شد که برابری پول‌های خارجی نسبت به ریال جدید و نرخ خرید و فروش ارز توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب نظام حاکم و با رعایت ذخایر ارزی و تعهدات قانونی کشور محاسبه شده و نیازی به ذکر صریح آن در برابر صندوق بین‌المللی پول وجود ندارد؛ زیرا قانون عضویت به صندوق بین‌المللی پول به‌وقت خود باقی بوده و تعهدات قانونی را در این محل حاکم می‌دانیم. حسینی همچنین به اصلاح تبصره‌های اجرایی اشاره کرد و افزود: در تبصره ۲ ماده واحد، طبقه جمع‌آوری و شرایط خروج اسکناس و سکه ریال را عطف کرده به مواد بند (ب) ماده ۳ و بند (ج) ماده ۴ قانون پولی و بانکی کشور که حذف شده بود. این ارجاع امکان‌پذیر نبود. لذا این مورد را هم در کمیسیون به بندهای (خ) و (د) ماده ۵۸ قانون بانک مرکزی اصلاح کردیم. از طرفی در تبصره ۵ به نوعی تهیه آیین‌نامه اجرایی پیش‌بینی شده بود. در تبصره اینگونه تصحیح شد که آیین‌نامه اجرایی این ماده واحد توسط بانک مرکزی تهیه شود و پس از تأیید هیات عالی بانک مرکزی به هیات وزیران ارسال شود.

وی در پایان تأکید کرد: با این اصلاحات، هم ایرادات شورای نگهبان برطرف شد و هم ماده واحد با قانون جدید بانک مرکزی هماهنگ گردید. حذف ۴ صفر و تغییرات کمی واحد پولی مطابق پیشنهاد دولت و مصوبه مجلس حفظ شد و تنها تغییر، استفاده از واژه “ریال” به جای “تومان” بود.

اژه‌ای: برنج توسط یک شرکت خاص احتکار شد

رئیس قوه قضاییه گفت: قابل کتمان نیست که ممکن است به واسطه تحریم‌ها یا کم‌آبی‌ها و یا سایر علل، در برخی از اقلام، گرانی رخ دهد، اما برخی از گرانی‌ها، حقیقتاً غیرمتعارف است.

حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای، دوشنبه (۱۳ مرداد) طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضاییه، با اشاره به لزوم مقابله با گرانی‌های غیرمتعارف گفت: قابل کتمان نیست که ممکن است به واسطه تحریم‌ها یا کم‌آبی‌ها و یا سایر علل، در برخی از اقلام، گرانی رخ دهد، اما برخی از گرانی‌ها، حقیقتاً غیرمتعارف است؛ در قضیه گران شدن غیرمتعارف برنج، من با وزیر جهاد عرضه کالی‌فایت جدید درج شده در بازار، برای شرکت مزبور در تعزیرات پرونده تشکیل شده است. در همین راستا، خطاب به وزیر دادگستری و سازمان تعزیرات تأکید دارم که نسبت به تعیین تکلیف سریع این پرونده اقدامات عاجل را انجام دهید.

وی بیان داشت: همانطور که ما در اوسیا هم در گزارش خبری منعکس کرد: در قضیه برنج وارداتی نیز ظاهر آن‌خلفاتی صورت گرفته است که سازمان تعزیرات در این رابطه نیز ورود داشته است؛ بر همین اساس، تأکید دارم که پرونده مربوطه در این حوزه نیز به سرعت و دقت، منتهی به صدور رأی شود. محسنی اژه‌ای در ادامه با اشاره به موضوع مطالبات گندم‌کاران، گفت: کشاورزان و گندم‌کاران در نقاط مختلف کشور با مشکلاتی از قبیل کم‌آبی و تسونیه مطال‌البتشان بابت فروش محصول مواجه‌اند؛ بر همین اساس، از وزیر دادگستری می‌خواهم که موضوع پرداخت مطالبات گندم‌کاران را با جدیت پیگیری کنند.

رونی نمی‌گیرد. ایلاتی پیشنهاد می‌کند که دولت با طراحی ارائه تسهیلات هدفمند، قدرت خرید خانوارها را تقویت کند. به عنوان نمونه، تسهیلات ساخت مسکن می‌تواند در نهضات به خریدار نهایی تسهیل شود تا با ترکیب آن با منابع شخصی، امکان خرید واحدهای مسکونی فراهم شود. او همچنین می‌افزاید که بازار امروز با دو چالش جدی مواجه است: افزایش هزینه‌های ساخت به دلیل تورم و کاهش محسوس تقاضا. اگرچه واحدهای مسکونی متعددی ساخته شده‌اند، اما نبود مشتری واقعی باعث توقف معاملات شده است. ایلاتی تأکید می‌کند که در صورت تحرک تقاضا، به ویژه برای واحدهای کوچک‌متر از قیمت زیر پنج میلیارد تومان، امکان بازگشت تدریجی رونق به بازار وجود دارد.

در مجموع، نبود تقاضای مؤثر و افت قدرت خرید خانوارها، به‌عنوان عامل غالب رکود مسکن شناخته می‌شود. هرچند این شرایط ریشه در متغیرهای کلان اقتصادی دارد، اما می‌توان با سیاست‌گذاری هوشمندانه، ارائه تسهیلات قابل اتکا و حمایت هدفمند از خریداران مصرفی، بخشی از این رکود را مدیریت کرد. تجربه بازار نیز نشان داده هرگاه تقاضا مورد حمایت قرار گرفته، معاملات مسکن قوت گرفته است. از همین رو، فعال‌سازی سمت تقاضا باید در اولویت سیاست‌گذاران قرار گیرد تا زمینه برای احیای سرمایه‌گذاری و رونق ساخت‌وساز مهیا شود.

سرمایه‌گذاری کنند و این امر رکود معاملات را تشدید کرده است. خروج اتباع خارجی که در سال‌های اخیر سهم قابل توجهی از تقاضای اجاره و حتی خرید مسکن در برخی مناطق تهران و کلانشهرها را به خود اختصاص داده بودند- منجر به خالی ماندن تعداد زیادی از واحدهای مسکونی شد و مالکان برای فروش یا اجاره، ناچار به کاهش قیمت‌ها شدند اما این کاهش نیز تا این لحظه نتوانسته خریداران یا مستأجران جدید را مجاب کند. چراکه بانی ثباتی اقتصادی و تداوم بحران، چشم‌انداز بازار همچنان مبهم است و بسیاری از متقاضیان خرید مسکن ترجیح می‌دهند در انتظار ثبات اوضاع بمانند.

کارشناسان درباره ریشه‌های رکود بازار مسکن دیدگاه‌های متفاوتی دارند. گروهی، کمبود ساخت‌وساز و ضعف در عرضه را عامل اصلی می‌دانند و معتقدند حجم تولید مسکن پاسخگوی نیاز انباشته بازار نیست. در مقابل، برخی دیگر با استناد به داده‌های رسمی درباره پروانه‌های ساختمانی و پروژه‌های در حال اجرا، تأکید دارند که مشکل اصلی نه در عرضه، بلکه در نبود تقاضای مؤثر است. از دید این گروه، فاصله عمیق میان قیمت‌های پیشنهادی مالکان و توان مالی خریداران، مانع اصلی معاملات است. فرشید ایلاتی، کارشناس حوزه مسکن، معتقد است که «تقاضا» وزن بیشتری در این معادله دارد. به گفته او، حتی اگر عرضه به‌درستی صورت گیرد، در غیاب خریداران واقعی، بازار

بازار مسکن ایران که همواره بیش از سایر بازارهای موازی به تحولات و اتفاقات داخلی واکنش نشان می‌دهد، این روزها با بحرانی تازه مواجه شده؛ بحرانی که زخم‌های کهنه این بازار را عمیق‌تر کرده و امید به بازگشت رونق کم‌رنگ‌تر شده است.

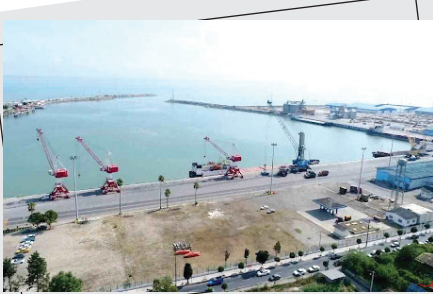
سال‌هاست که رکود تورمی، رشد نجومی قیمت و نبود نظارت مؤثر بر تعیین نرخ‌های دلخواهی رهن و اجاره توسط مالکان، بازار مسکن را بی‌رقم کرده است. در چنین شرایطی، هر شوک اقتصادی یا سیاسی می‌تواند موج تازه‌ای از رکود یا التهاب را وارد بازار کند. این بار جنگ ایران و رژیم صهیونیستی، یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور را تحت تأثیر قرار داده است. پس از جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، منطق بر بررسی سگوهای فروش و مشاورات اقل قیمت‌ها تا بیش از ۲۰ درصد، به‌ویژه در مناطق شمالی و لوکس نشین تهران، کاهش یافت. از دیگر تبعات این جنگ توقف تقریباً کامل خرید و فروش و حتی رواج نیافتن معاملات تهاتری است. همچنین، کمبود سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و کاهش شدید تقاضای مؤثر، دو عامل مهم و قدیمی، همچنان پابرجاست و حالا با شوک ناشی از خروج اتباع خارجی، شرایط پیچیده‌تر و مبهم‌تر از هر زمان دیگر شده است. بسیاری از سرمایه‌گذاران خرد و کلان که پیش‌تر به امید سودآوری وارد این بازار شده بودند، اکنون ترجیح می‌دهند در بازارهای امن‌تر نقد شوند؛ تر

ایران محاصره دریایی چین توسط آمریکا رامی‌شکند

در حالی که مسسیرهای دریایی سنتی به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی و تجاری به نقاط فشار بدل شده‌اند، ایران و چین با پیوندی استراتژیک در قالب ابتکار کمربند-جاده، مسیر تازه‌ای از شرق آسیا تا غرب آسیا و بعد اروپا گشوده‌اند؛ مسیری که نه تنها میراث جاده ابریشم را احیای کند، بلکه می‌تواند نظم اقتصادی جهان را درگیرگون سازد.

با آغاز رسمی اتصال ریلی مستقیم میان ایران و چین از شهر شی‌آن به بندر خشک آپرین در ایران، فصل تازه‌ای از همکاری اقتصادی و راهبردی دو کشور در چارچوب ابتکار «کمربند و جاده» چین یا BRI رقم خورده است. این مسیر که زمان حمل‌ونقل میان شرق و غرب آسیا را به نصف کاهش می‌دهد، نمادی از احیای جاده ابریشم باستانی در بستری نوین است. در زمانی که گذرگاه‌های دریایی چون تنگه هرمز، مالاکا و سوئز به نقاط اعمال فشار و بی ثباتی بدل شده‌اند و هر لحظه ممکن است به میدان جنگ‌های نظامی بدل شوند، این کریدور زمینی گذرنده از خاک ایران، نقش جایگزینی پایدار، امن و انعطاف‌پذیر ایفا می‌کند. به اعتقاد کارشناسان، همکاری ریلی ایران و چین، صرفاً پروژه‌ای ترابری و حمل‌ونقلی نیست؛ بلکه یک راهبرد ژئوپلیتیک برای عبور از فشارهای اقتصادی و تحریمی غرب محسوب می‌شود. «خورخه موریرا داسیلوا»، مدیر اجرایی دفتر خدمات پروژه سازمان ملل، در گفت‌وگویی با رسانه‌های چینی، بر اهمیت نقش چین در توسعه پایدار جهانی و پشتیبانی آن از زیرساخت‌های کشورهای در حال توسعه تأکید کرد. وی اظهار داشت

که بیش از ۹۰ درصد اهداف توسعه پایدار به زیرساخت‌های مؤثر (منابع آب، بهداشت، انرژی و حمل‌ونقل) وابسته‌اند و ابتکار کمربند-جاده دقیقاً در همین راستا عمل می‌کند. از دیدگاه تحلیلگران، ایران با پیوستن رسمی به این ابتکار در سال ۲۰۱۹ و بهره‌گیری از موقعیت جغرافیایی بی نظیرش، می‌تواند جایگاهی کلیدی در مسیر شرق به غرب کسب کند. افتتاح کنسولگری چین در بندرعباس نیز نشان دهنده گسترش این همکاری راهبردی در حوزه دریایی و لجستیکی در جنوب ایران است. با این حال دو کشور هنوز نتوانسته‌اند همکاری بر-بردی در بندر شهید رجایی، قلب تجارت خارجی ایران، دست بیایند. حتی برخی کارشناسان، سنگ‌اندازی بنده سازمان بنادر و دریانوردی را مقصران موضوع دانسته‌اند. هم‌زمان با رکود مذاکرات به دلیل بدعهدی غربی‌ها، شاید تجدید همکاری اقتصادی آمریکا و تحولات اخیر منطقه غرب آسیا از جمله جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، اتصال مستقیم ریلی با چین فرصتی ارزشمند برای ورد زدن فشارهای اقتصادی بین‌المللی فراهم کرده است. در نشست اخیر مقامات ریلی از کشورهای چین، ایران، قزاقستان، ازبکستان، ترکمنستان و ترکیه، عزم کشورهای منطقه برای ایجاد یک شبکه بین‌قاره‌ای حمل‌ونقل بیش از پیش نمایان شد؛ شبکه‌ای که می‌تواند سلطه سنتی غرب بر تجارت جهانی را به چالش بکشد. به گفته کریم ناشتی، کارشناس حمل‌ونقل و ترانزیت، تفاهات جدید با چین نشان می‌دهد که ایران صرفاً مسیر عبور کالا نیست، بلکه به تدریج در حال تبدیل شدن به یک گذرگاه راهبردی در اقتصاد اوراسیا است.

موتور محرک توسعه ایران در چابهار کشف شد

چابهار، تنها بندر اقیانوسی ایران، این روزها با سرعت در حال تبدیل به قلب ژئوپلیتیک و تجارت منطقه‌ای است. اتصال آن به خطوط ریلی و توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی، نه‌فقط شکر، شوریق بلکه جایگاه اقتصادی ایران رادر معادلات جهانی به سطحی تازه ارتقا می بخشد.

چابهار این روزها بیش از همیشه در کانون توجه تصمیم‌سازان اقتصادی و امنیتی کشور قرار گرفته است. بندری که با قرارگیری در جنوبی‌ترین نقطه ایران و اتصال به‌هاب‌های آزاد اقیانوسی، نقش شاه‌کلیدی در آینده ترانزیتی و اقتصادی کشور ایفا می‌کند، حالا نیازمند جهشی در زیرساخت و بهره‌برداری است؛ جهشی که با توسعه ریلی و مشارکت هدفمند داخلی و خارجی محقق خواهد شد. چابهار به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران، دروازه ورود ایران به زنجیره‌های لجستیکی و ترانزیتی جنوب شرق آسیا، شبه‌قاره هند و آسیای مرکزی است. کارشناسان بر این باورند که آینده رقابت‌های اقتصادی و حتی ژئوپلیتیکی، در این نقطه متمرکز خواهد شد؛ جایی که ایران می‌تواند از آن برای عبور از محدودیت‌های تحریمی و تثبیت جایگاه خود در نظم نوین جهانی استفاده کند. قرارداد ۱۰ساله اخیر میان ایران و شرکت TPGL هند به ارزش ۲۰ میلیون دلار، گامی در جهت فعال سازی بخشی از ظرفیت‌های نهفته این بندر بوده است. این توافق، زمینه‌ساز ورود تجهیزات کانتینری و بارگیری و همچنین ایجاد فضای عملیاتی برای حمل‌ونقل دریایی شده، اما گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که چالش‌هایی نظیر ضعف در عملکرد تجهیزات واردشده از سوی طرف هندی همچنان پابرجاست، بااین حال از جنگ ۱۲روزه ایران و رژیم صهیونیستی، این نکته آشکار شده‌است که به منظور حفظ الزامات پدافند غیرعاملی می‌بایست علاوه بر بندر شهیدرجانی، قلب تجارت دریایی ایران، بندر چابهار به کانون اقتصادی و تجاری بدل گردد. از طرفی، در بازه قرارداد ایران و هند با محوریت چابهار اتفاق خاصی رقم نخورده است و فعالان حمل‌ونقلی عنوان کرده‌اند که از ۶رچرقتیل نصب شده هندی‌ها، فقط یکی از آن‌ها فعال است. به همین دلیل، میان کارشناسان و تحلیلگران ترانزیتی اختلاف نظرهایی در مورد حضور هند در بندر چابهار وجود دارد. نکته‌ای که تحلیلگران حوزه حمل‌ونقل بر آن تأکید دارند، توسعه پسه تک‌کرانه چابهار است؛ به‌ویژه خط ریلی چابهار-سرخس که می‌تواند چابهار را به راه‌آهن سراسری و کشورهای آسیای مرکزی، افغانستان و حتی روسیه متصل کند. به‌یاور حسن کریم‌نیا، کارشناس حمل‌ونقل و ترانزیت، توسعه این خط ریلی به معنای تکمیل شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب و ایجاد یک مسیر جایگزین برای اتصال هند به آسیای میانه است؛ مسیری که می‌تواند فشارهای آمریکا بر پروژه‌های موازی مانند چابهار یا کریدور هند-اروپا را کاهش دهد.

از سوی دیگر، مهدی باقری، از کارشناسان حوزه ترانزیت، چابهار را «کنج دست‌نخورده» ایران توصیف می‌کند. وی معتقد است که باوجود ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی این بندر، تاکنون اقدامی درخور برای تجاری سازی و تبدیل آن به یک هاب منطقه‌ای صورت نگرفته است. او پیشنهاد می‌دهد که در کنار شرکت‌های خارجی، شرکت‌های ایرانی نیز در عملیات اپراتوری و ساخت و ساز زیرساخت‌های بندری و ریلی مشارکت فعال‌تری داشته باشند. تأکیدمقام معظم رهبری بر لزوم توسعه جنوب شرق کشور نیز بیانگر جایگاه ویژه چابهار در سیاست‌های کلان جمهوری اسلامی ایران است؛ جایی که می‌تواند با جذب سرمایه، اشتغال‌زایی و گسترش همکاری‌های منطقه‌ای، هم‌زمان به توسعه داخلی و امنیت اقتصادی ایران کمک کند. درمجموع، چابهار نه‌فقط یک بندر، بلکه نقطه عطفی برای تحول اقتصادی ایران است. هرچقدر شتاب توسعه آن بیشتر شود، مسیر آینده کشور در تجارت منطقه‌ای و جهانی نیز مؤثرتر خواهد شد.

دو طرحی که امنیت اقتصادی ۵۰ ساله ایران را تهدید می‌کنند

کریدورهای سیاسی زنگرور و داود، دو پروژه زیرساختی که به آرامی در حال شکل گیری هستند، می‌توانند موقعیت ایران را در نقشه ترانزیتی اوراسیا به چالش بکشند و توازن قدرت‌های اقتصادی و ژئوپلیتیکی در منطقه را به شکل جدیدی بازتعریف کنند.

تحولات زیرساختی در غرب آسیا و قفقاز جنوبی به‌مرحله‌ای حساس و تعیین‌کننده رسیدند. ظهور دوپروژه راهبردی به‌نام‌های «زنگرور» و «داود» می‌تواند به طرز قابل توجهی معادلات اقتصادی ایران و امنیت ۵۰ساله آینده کشور را تغییر دهد. این دو کریدور که به‌ظاهر پروژه‌های لجستیکی و توسعه‌ای به شمار می‌آیند، در حقیقت نقش ابزارهای ژئواستراتژیک را ایفا می‌کنند و به‌طور مستقیم به چالش کشیدن موقعیت ایران به عنوان یک شاهراه سنتی ترانزیت شرق و غرب (راه ابریشم ۲۰۰۰ساله) راه‌انداز قرار داده‌اند. کریدور زنگرور که جمهوری آذربایجان را به منطقه خودمختار نخجوان از طریق استان سونچیک ارمنستان متصل می‌کند، به‌عنوان یک نقطه کلونی در رقابت‌های ژئوپلیتیکی قفقاز جنوبی شناخته می‌شود. این مسیر نه‌تنها یک پروژه ترانزیتی و اقتصادی است، بلکه به‌عرصه‌ای برای تقابل قدرت‌های بزرگ منطقه‌ای تبدیل شده است. با توجه به حمایت‌های گسترده از این پروژه توسط ناتو و ترکیه، اهمیت آن برای ایران به‌ویژه در زمینه امنیت اقتصادی و تجاری دوچندان می‌شود.

زنگرور به‌عنوان یک «دالان تروانی ناتو» در واقع تلاش دارد تا نفوذ ترکیه و ناتو (در رأس آن آمریکا) را در قفقاز تقویت کند و در عین حال قدرت‌های رقیب مانند ایران، روسیه و چین را به حاشیه براند. با تکمیل این راه‌گذر، آذربایجان می‌تواند بدون نیاز به عبور از خاک ایران، ارتباط مستقیمی با ترکیه و اروپا برقرار کند که این امر به کاهش درآمد‌های ترانزیتی ایران و تضعیف موقعیت آن در پروژه‌هایی مانند اپتکار کمربند چین-ارپ (BRI) منجر خواهد شد. هم‌زمان، در غرب ایران و با محوریت اشتغکی سوریه، پروژه‌ای آمریکایی-عبری به‌نام «کریدور داود» در حال شکل‌گیری است. این مسیر، از اراضی فلسطین اشغالی آغاز شده و از طریق اردن و جنوب سوریه به عراق و به‌ویژه کردستان عراق امتداد می‌یابد. این کریدور که از استان‌های السویده‌ا (استانی که دروزی‌ها در آن هستند) و قنطره در سوریه عبور می‌کند، به مناطق تحت کنترل نیروهای کرد وابسته به آمریکا در شمال شرق سوریه و سپس به اقلیم کردستان عراق و مرزهای ایران و ترکیه می‌رسد. به این ترتیب، تل آویو به منابع آبی و نفتی حیاتی دسترسی پیدا می‌کند و می‌تواند به راحتی از این منابع برای تقویت نفوذ خود استفاده کند. اگرچه این راه‌گذر به لحاظ امنیتی و نظامی طراحی شده، اما زیرساخت‌های آن به ی‌گونه‌ای است که می‌تواند به یک کریدور اقتصادی جایگزین برای دسترسی به بازارهای عراق و سوریه تبدیل شود. تحلیلگران بر این باورند که اجرای کریدور داود نه‌تنها به لحاظ ژئواستراتژیک بلکه از نظر ایدئولوژیک نیز حائز اهمیت است.

سه شنبه ۱۴ مرداد ۱۴۰۴ ۱۱ صفر ۱۴۴۷ ۵ August ۲۰۲۵ سال اول شماره ۲۴۴

چاپخانه: صمیم | تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ | روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۹۰۶۹

مدیر مسئول: مهدی مهرپور

کد پستی: ۱۴۱۹۹۷۳۱۶۸ | آدرس: خیابان آزادی - چهارراه فرصت - پلاک ۹۸ - طبقه ۶

ابراهیم رضایی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با چارسوق مطرح کرد

غرب روی خوش به دولت پزشکیان نشان نداد

■ **غرب محلی به این دوستان دولتی نمی‌گذارد و هرروز هم درحال وضع تحریم جدید است و خیلی روی خوشی به حضرات نشان نداده است**

■ **تا زمانی که فکر کنیم تمامی مشکلات به دست آمریکا حل می‌شود نمی‌توانیم با چین و روسیه کار کنیم. تا آمریکا را یک قدرت بی‌منتها می‌دانیم نمی‌توانیم از توافقات شانگهای و بریکس سودی ببریم**

گزارش

دولت چهاردهم با زنگشت به آغوش غرب با تکرار کابوس برجام؟

در حالی که سایه سنگین ناگامی‌های گذشته برسیاست خارجی ایران سنگینی می‌کند، برخی از چهره‌ها جریان‌ها، بار دیگر سودای اعتماد به غرب را در سر می‌پروراند. آیا دولت پزشکیان، با نادیده گرفتن تجربه تلخ برجام و کارشکنی‌های مکرر آمریکا و اروپا، حاضر است منافع ملی را قربانی خوش بینی‌های بی‌اساس کند؟ منتقدان، با اشاره به تداوم تحریم‌ها و فشارهای بین‌المللی، هشدار می‌دهند که هرگونه تلاش برای احیای روابط با غرب، بدون تضمین‌های قطعی و امتیازات متقابل، تنها به تضعیف بیشتر اقتصاد و انزوای سیاسی ایران منجر خواهد شد. آیا دولت چهاردهم، با عبرت گرفتن از گذشته، مسیر مقاومت و خودکفایی را در پیش خواهد گرفت، یا با تسلیم شدن در برابر سوسه‌های غرب، آینده کشور را به قمار خواهد گذاشت؟ موضوع غرب‌گرایی دولت چهاردهم فرصتی بودتا یادیدی موشکافانه به مسائل خطیرسیاست خارجی بنگریم و از منظر برارهای رضایی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، مسائل را مورد بررسی قرار دهیم:

تأمیل وابسته با غرب در دولت شهیدرئیس و پزشکیان راقمیاچه کنید. در کدام دولت این نگاه غرب‌گرایانه بیشتر نمایان و مشهود است؟

دولت چهاردهم به نسبت به دولت شهیدرئیس‌ی تأمیل کمتری به همکاری با شرق دارد و بیشتر نگاه به غرب بر این دولت حاکم است. بنده نمی‌گویم اصلا با شرق همکاری وجود ندارد اما در بخش‌هایی

از دولت و لایه‌های سطوح بالای دولت خیلی اعتقاد به شرق ندارند و بیشتر ترجیح می‌دهند با غرب کار کنند. غربی که محلی به این دوستان دولتی نمی‌گذارد و هرروز هم درحال وضع تحریم جدید است و خیلی روی خوشی به حضرات نشان نداده است. خب اگر منتقاد این دوستان و دولت غرب‌گرا هم باشند بعد از این همه جنایت چون جنگ ۱۲روزه که تنها جنگ صهیونیستی نبود و جنگ ناتو بود و غارتی که برعلیه کشورمان صورت گرفت قاعدتا باید یک تجدیدنظری در این روند‌ها و رویه‌ها صورت می‌گرفت اما می‌بینیم که بلافاصله بعد از جنگ آقای رئیس جمهور به آذربایجان تشریف می‌برند که به عنوان توجه‌رزم صهیونیستی در منطقه به‌شمار می‌آید اما در اجلاس بریکس که اجلاس مهمی است که در سطح سران برگزار شد، حضور پیدا نکردند. همچنین کشور برزیل که میزبان این اجلاس بود و این برای ما اهمیت بسیار زیاد دارد. با توجه به اینکه ما با این کشور مبادلات زیادی مانند واردات کالاهای اساسی و صادرات بسیاری از محصولات پتروشیمی را داریم اما ایشان در این اجلاس شرکت نکردند و عدم شرکت رئیس جمهور در این سطح پیام خوبی برای ارتباط ما با مجموعه بریکس که این مجموعه در مقابل جنبه گرابی غرب و آمریکایی‌ها شکل گرفته و درحال به روزن نظم فعلی جهانی است نداشت.

به نظر من درحال حاضرسیاست خارجی ما به‌ویژه در دولت جای تعارف ندارد و باید دقیق‌ترین و بهترین تصمیم‌ها را به نفع مصالح و منافع ملی بگیرند و راه‌کار هم این است که ما با سازمان‌هایی مثل بریکس و شانگهای کار کنیم.

وزارت خارجه بخش مهمی از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی کشور است و باید توسعه خارجی را تسهیل کند. در دولت گذشته تنها فوکارهای

عضو کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با چارسوق مطرح کرد:

دولت چهاردهم برای صنایع گفتاردرمانی می‌کند

قطع برق، صنایع کشور را در تنگنای بی‌سابقه‌ای قرار داده است.

این ناترازی انرژی، بهره‌برداری یهینه‌ای از ظرفیت‌های صنعتی را غیرممکن ساخته و هدرشده ۲.۸ درصدی اقتصادی از محل بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه را غیرممکن کرده است. در میانه بحران پیش آمده وزارت صمت بسته‌ای حمایتی شامل تأمین انرژی، تسهیلات سرمایه در گردش و کاهش محدودیت‌های بانکی پیشنهاد کرده، اما ابهام در اجرای آن، نگرانی‌ها را تشدید کرده است. این شرایط نه‌تنها پایداری صنایع و صادرات را تهدید می‌کند، بلکه تولیدکنندگان را در برابر فشارهای اقتصادی آسیب‌پذیرتر کرده به نحوی که اکثر تولیدکنندگان به آینده دل‌نبینند و احتمال تعطیلی واحد صنعتی خود را خیلی نزدیک می‌بینند. در این راستا، گفت‌وویی با سیدعلی هاشمی، عضو کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران، انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

باتوجه به شرایط موجود و عقب‌نشینی سیاست‌گذاران برای حل مشکلات، چالش‌های واحدهای صنعتی روزبه‌روز افزایش یافته است. به‌ویژه در شهرک‌های صنعتی که حداقل دوروز و نیم در هفته با قطعی برق مواجه هستند و در برخی صنایع نیز شاهد قطعی آب هستیم، این امر تولید و عرضه کالا را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. وضعیت تولید را چگونه ارزیابی می‌کنید و آیا می‌توان گفت که بحران به سراغ واحدهای صنعتی آمده است؟

ما در اتاق بازرگانی بندرعباس هستیم و اینجا مشکلات مضاعفی وجود دارد. علاوه بر قطعی برق در روزهای شنبه و دوشنبه برای واحدهای صنعتی، اخیرا چوارشنبه‌ها نیز به دلیل تعطیلی اعلام‌شده از سوی دولت، عملا تولید متوقف شده است. این تعطیلی‌ها باعث شده است که کارگران انتظار افزایش حقوق برای روزهای تعطیل داشته باشند. از سوی دیگر، قطعی برق از ساعت ۷ صبح تا ۷ شب، یعنی ۱۲ ساعت در روز، شرایط را برای خانواده‌های ساکن در شهرک‌های صنعتی، از جمله نگهبانان، غیرقابل تحمل کرده است. در دمای ۴۵ درجه و رطوبت ۵۰ درصدی، زندگی بدون برق برای این خانواده‌ها بسیار دشوار است. این وضعیت نه‌تنها مشکلات اقتصادی مشابه سایر واحدهای صنعتی را به همراه دارد، بلکه به دلیل نبود

کم نظیری انجام شد به عنوان مثال برای اولین بار حجم مبادلات ما با کشورهای همسایه به طرز خیره‌کننده‌ای افزایش پیدا کرد، برای اولین بار قطار چین به ایران راه افتاد و این پروژه بسیار مهم بود. ما در حوزه خارجی توافقات خوبی در سفر شهید رئیس‌ی به روسیه در مورد نفت و گاز و همچنین توسعه میدان امضا کردیم و یک توافق ۴۰ میلیارد دلاری بین سران دو کشور داشتیم و حتی در حوزه‌های مختلف به‌ویژه با کشورهای همسایه همکاری‌های خوبی داشتیم. این یک اصل مهم است که هر کشور در سیاست خارجه کشورهای دوست و همسایه خودش را در اولویت قرار دهد و از هر دولت این

انتظار وجود دارد. اما در دوره جدید علی‌رغم زحمات دولت‌ما یک فاصله معناداری نسبت به قبل داریم. همین که قریب به یک سال است که معاونت دیپلماسی اقتصادی وزارت خارجه بدون متولی است و با سرپرست اداره می‌شود پس طبیعی است تشکیلاتی که با سرپرست اداره می‌شود نمی‌تواند یک برنامه ریزی بلندمدت و تصمیم قاطعانه داشته باشد تمام این موضوعات اشکالاتی هست که بنده امیدوارم و انتظار می‌رود این حوزه که ماموریت بسیار مهمی دارد به زودی رفع و تعیین و تکلیف شود.

شما برای ارتقاء روابط بین روسیه و چین چه

پیشنهادهایی می‌دهید؟

چین و روسیه جزو دوستان راهبردی کشور ما هستند در سال‌های اخیر جهت‌گیری کلان ما با این دو کشور در حوزه‌های مختلف یکسان بوده است مانند جنگ غزه که مواضع نزدیکی به ایران داشت. در جنگ ۱۲ روزه و تجاوز رژیم صهیونیستی به ایران حداقل در حوزه سیاسی غزه کاملا در کنار کشورمان بودند و همچنین می‌توان گفت حتی در حوزه‌های دیگر ما را تنها نگذاشتند از طرفی دیگر ظرفیت‌های بسیار بالایی داریم اما تقریبا می‌توانیم تمام نیازهایمان را از بازار بزرگ و پهنایور چین تأمین کنیم. روسیه یک کشور متمول و ثروتمند با اقتصاد یک ونیم تریلیون دلاری و با جمعیت ۱۴۰ میلیونی وسع ترین کشور دنیا است خیلی از نیازهایمان مانند کالاهای اساسی و غلات را می‌توانیم از روسیه تأمین کنیم و با توجه به ظرفیت بالایی که روسیه دارد ما می‌توانیم صادرات خیلی خوبی به این کشور داشته باشیم که یک سود دو طرفه تلقی می‌شود. برای صادرات و فروش نفت، چین مشتری خیلی خوبی برای کشورمان است. برای واردات خیلی از کالاهای اساسی، برای کشت فرا سرمستی از ظرفیت روسیه می‌توانیم استفاده کنیم غیراز همکاری‌هایی که در حوزه‌های دیگر داریم کم‌اینکه ما در گذشته هم تجربه خیلی خوبی از کار با این دو کشور داشتیم که خب البته برخلاف کشورهای غربی نگاه تفرعن‌ی به ما ندارند و نگاه آن‌ها به ما برابر با احترام است. ما با مراداتی که با این دو کشور دوست داریم، می‌بینیم بنابراین توسعه و گسترش ارتباطات به‌ویژه در حوزه اقتصادی با چین و روسیه به نفع دو کشور و تأکید می‌کنم به نفع دو ملت است ما می‌توانیم بسیاری از نیازهای روسیه به‌ویژه در فصل سرد سال را تأمین کنیم کاری که درحال حاضر آنها از طریق ترکیه انجام می‌دهند. ما به مراتب کشور و ملت قابل‌انگارتی نسبت به ترکی‌ها که عضو ناتو هستند، هستیم. می‌توانیم با راه اندازی بخش‌های کریدور شمال و جنوب هم به صورت ریلی و هم دریایی با تأمین لجستیک موردنیاز و ارتباطات بیشتر بازرگانان ما با کشور روسیه شاهد ارتقاء روابط باشیم. با توجه به اینکه در حال حاضر مبادلات ما حدود ۵ میلیارد دلار هست اما ظرفیت تجاری بین ایران و روسیه قابلیت ارتقاء تا ۵۰ میلیارد دلار را هم دارد. در سفر شهید رئیس‌ی به مسکو توافقات خوبی صورت گرفت اگر آن توافقات تا به امروز اجرا شده بود حتما یک جهشی در روابط بین دو کشور شاهد کنیم که البته باز هم تأکید می‌کنم به نفع هر دو کشور است.

نسبت به انتقاب سر جدید ایران در چین چه دیدگاهی دارید؟

ما در ارتباط با چین می‌توانستیم بهتر از این عمل کنیم. اعتماد دوسویه است، هم ما باید اعتماد مقابل طرف را جلب کنیم و هم آن‌ها. ما یک سند ۲۵ساله با چین داریم که برای اجرای آن نیاز به اعتقاد داریم. تا زمانی که فکر کنیم تمامی مشکلات به دست آمریکا حل می‌شود نمی‌توانیم با چین و روسیه کار کنیم. تا آمریکا را یک قدرت بی‌منتها می‌دانیم نمی‌توانیم از توافقات شانگهای و بریکس سودی ببریم. سفارتخانه جایی نیست که بخوایم آن را به جایی بدهیم. در کار با چین و روسیه نباید ریسک کنیم. این که شخصی را در حد وزیر به چین بفرستیم مثبت است ولی من نگرانم که افراد به ظرفیت‌های روابط دو کشور توجه نکنند. انتظار ما از دولت روسیه در جنگ ۱۲روزه بیشتر بود. این به معنای همکاری نکردن دو کشور نیست. در سطح سیاسی همکاری خوبی با ما داشتند. رئیس جمهور روسیه همان روزهای اول جنگ با رئیس جمهور ما تماس تلفنی داشت و به صراحت تهاجم صهیونیست‌ها را محکوم کرد.

در پایان چه پیشنهاد و انتظاری از دولت آقای پزشکیان دارید؟

در پایان از دولست چهاردهم انتظار می‌رود سعی و تلاش خود را در روند افزایش کیفیت برای ارتقاء ظرفیت‌های سیاسی و تجاری بین کشورهای روسیه و چین بیشتر کند. ما نگاه غربی‌ها از روی ما برداشته شود و هم آنقدر هم به فکر مذاکرات نباشند. در دولت روحانی که مذاکرات آمریکا به ثمر رسید و برجام صورت گرفت در نهایت ترامپ برجام را آتش زد؛ چه‌گلگی برسر کشنده شد که الان صرفا با مذاکره دوباره آن اتفاق‌ها بیفتد.

خیلی از نیازهایمان مانند

کالاهای اساسی و غلات را

می‌توانیم از روسیه تأمین

کنیم و با توجه به ظرفیت

بالایی که روسیه دارد ما

می‌توانیم صادرات خیلی

خوبی به این کشور داشته

باشیم که یک سود دو طرفه

تلقی می‌شود

نظرم این بیشتر گفتاردرمانی است و بعدی می‌دانم در کوتاه‌مدت محقق شود. حتی اگر این وعده عملی شود، حل کامل مشکل برق حداقل ۲۰ ماه زمان می‌برد.

آیا بسته‌های حمایتی از تولید قابلیت اجرا دارند و آیا می‌توانند به حل مشکلات کمک کنند؟

اگر مشکل اصلی ما، یعنی تأمین انرژی شامل آب و برق، حل شود، نیازی به بسته‌های حمایتی نخواهد بود. در بندرعباس، علاوه بر قطعی برق، سال‌هاست که به‌مشکل کمبود آب در شهرک‌های صنعتی مواجه هستیم. اگر انرژی موردنیاز تأمین شود، تولیدکنندگان می‌توانند با دریافت سرمایه در گردش از بانک‌ها، تولید خود را ادامه دهند و اقساط را بازپرداخت کنند بدون اینکه معوقات بانکی ایجاد شود. اما در شرایط کنونی، ناپایداری اقتصادی و فضای نه جنگ و نه صلح، مشکلات را تشدید کرده است. به عنوان مثال، من در بخش صنعت ساختمان فعالیت می‌کنم و هم محصول تولید می‌کنم و هم در ساخت و ساز فعال هستم. در حال حاضر، نه خریداری برای املاک وجود دارد و نه محصولات تولیدی به راحتی در بازار به فروش می‌رسند. مردم در این شرایط ترجیح می‌دهند نقدینگی خود را به صورت ارز، طلا یا دارایی‌های نقد شوندند حفظ کنند تا سرمایه‌گذاری در املاک یا خرید محصولات صنعتی، این وضعیت حداقل ۲۰ تا ۳۰ درصد بر تولید و اشتغال تأثیر منفی گذاشته و شرایط را برای تولیدکنندگان بسیار دشوار کرده است. بسته‌های حمایتی در صورتی مؤثر خواهند بود که ابتدا مشکلات زیرساختی مانند تأمین انرژی حل شود، وگرنه این بسته‌ها تأثیر محدودی خواهند داشت.